



**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

ons kenmerk
Z/204581-365443

Op de op 22 augustus 2023 ontvangen aanvraag van Laurentius Wonen, Breda om een ontheffing krachtens artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming voor het renoveren van Wooncomplex 2000 aan de Ambachtenlaan 80-208, 4813 HM te Breda.

plaats / datum
's-Hertogenbosch,
20 november 2023

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,



De heer H. Janssen
Clustermanager

BESLUIT

Onderwerp

Op 22 augustus 2023 hebben wij van Laurentius Wonen (hierna: Laurentius) een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, dit als gevolg van de renovatie van Wooncomplex 2000, uit te voeren aan de Ambachtenlaan 80-208 te Breda.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing,

- I. aan Laurentius, Loevesteinstraat 20, 4834 ED te Breda, de gevraagde ontheffing te verlenen, op grond van artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, van de bepalingen als bedoeld in:
 - artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wet natuurbescherming, voor de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);voor de periode van 1 april 2024 tot en met 31 mei 2026;
- II. dat de beschrijving van de activiteiten in de aanvraag, voor zover deze betrekking heeft op de soorten als bedoeld onder I, deel uitmaken van deze ontheffing;
- III. aan deze ontheffing voorschriften te verbinden die zijn opgenomen onder onderdeel 'voorschriften', en ook dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de deze ontheffing:
 - Rapport quickscan Wet natuurbescherming. Ambachtenlaan 80 t/m 208 (complex 2000), Breda. Econsultancy, rapportnummer: 10362.032, versie D1, 10 mei 2023 (hierna: de quickscan).
 - Rapportage nader onderzoek ecologie (complex 2000). Ambachtenlaan 80 t/m 208 (even) te Breda. Econsultancy, rapportnummer: 10362.010, versie D1, 5 november 2020 (hierna: het nader vleermuisonderzoek).
 - Rapport nader onderzoek massawinter. Ambachtenlaan 80 t/m 208 (Complex 2000), Breda. Econsultancy, rapportnummer: 10362.032, versie D1, 23 augustus 2023 (hierna: het nader onderzoek massawinterverblijfplaatsen).
 - Rapportage Activiteitenplan. Ambachtenlaan 80 t/m 208 (even), Breda. Econsultancy, rapportnummer: 10362.030, versie D1, 15 augustus 2023 (hierna: het activiteitenplan).
 - Aanvullende gegevens van 5 oktober 2023.
 - Bijlage 1: overzichtstekening van de planlocatie
 - Bijlage 2: locatie(s) van de mitigerende maatregelen
 - Bijlage 3: meldingsformulier start werkzaamheden (zie voorschrift 1)

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Is dit besluit aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u een bezwaarschrift indienen. Is het besluit niet rechtstreeks aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u alleen een bezwaarschrift indienen als het besluit directe gevolgen voor u heeft. Verstuur uw bezwaarschrift binnen 6 weken na de verzenddatum van het besluit.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.
- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:
Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

Kunt u ons ook uw telefoonnummer en e-mailadres geven? Zo kunnen wij samen met u de beste aanpak van de behandeling van uw bezwaar bespreken.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen om een voorlopige voorziening (griffierecht).

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor: rechtspraak.nl/bestuursrecht.

INHOUDSOPGAVE

Besluit.....	2
Voorschriften.....	5
Procedurele overwegingen	7
Inhoudelijke overwegingen.....	8
1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming.....	8
1.1 Beschermingsregimes.....	8
1.2 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant.....	8
2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep.....	9
2.1 Aangevraagde activiteiten.....	9
2.2 Onderzoek soorten.....	9
2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten.....	9
2.4 Alternatievenafweging.....	9
2.5 Belang van de aanvraag.....	10
2.6 Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding.....	11
3. Conclusie.....	13
Bijlage 1. Overzichtstekening van de planlocatie.....	14
Bijlage 2. Locatie van de mitigerende maatregelen.....	15
Bijlage 3. Meldingsformulier start handelingen beschermde soorten	16

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden aanvangen bekend is, doch uiterlijk 2 weken voor aanvang van de activiteiten, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar ons op te sturen. Met werkzaamheden en/of activiteiten worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken van de verblijfplaatsen.
2. De ontheffinghouder dient onmiddellijk contact met ons op te nemen via info@odbn.nl indien bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen, of andere handelingen als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.
3. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan deze ontheffing verbonden voorschriften.
4. Deze genoemde (rechts)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De ontheffinghouder dient, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de mitigerende maatregelen uit te voeren zoals beschreven in de aanvraag en het activiteitenplan (hoofdstuk 5 en 6) en de aanvullende gegevens van 5 oktober 2023.
7. De activiteiten en hier genoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
8. Alle handelingen en bevindingen dienen door de ecooloog te worden bijgehouden in een logboek. Met handelingen worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken en het plaatsen van de tijdelijke en permanente voorzieningen. Ook dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Dit logboek dient op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.
9. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen, voorafgaand aan het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven.
Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden, uiterlijk twee weken voor de start van de werkzaamheden, via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

Specifieke voorschriften

10. Wanneer een opening direct permanent wordt afgesloten, dient gecontroleerd te worden dat vleermuizen via een exclusion voorziening de verblijfplaats kunnen verlaten. Wanneer dit niet

¹ Wat wij hieronder verstaan staat in de toelichting op het aanvraagformulier:
https://www.brabant.nl/applicaties/producten/beschermde_dieren_en_planten_6553

zeker is, dient de opening te worden afgesloten middels een exclusion voorziening. In het ecologisch werkprotocol moet worden vastgelegd op welke wijze gecontroleerd wordt of een verblijfplaats ook via een andere uitvliegopening te verlaten is.

11. Op het moment van ongeschikt maken en de 3 daaropvolgende nachten moeten de weersomstandigheden tijdens de eerste 2 uur na zonsondergang overeenkomen met de eisen die het dan geldende Vleermuisprotocol stelt voor de weersomstandigheden tijdens het onderzoek doen naar zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.
12. De controleronde dient plaats te vinden conform de eisen die het geldende Vleermuisprotocol stelt aan het onderzoek naar zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Concreet gaat het om de start- en eindtijd, onderzoeksperiode, minimale temperatuur en maximale windkracht. Tijdens de gehele controleronde moet het droog zijn.
13. Indien tijdens de werkzaamheden (niet zijnde ongeschikt maken) toch gewone dwergvleermuizen worden aangetroffen, dient het werk direct stopgezet te worden. Vervolgens dient de ecooloog geraadpleegd te worden om een plan op te stellen hoe hiermee wordt omgegaan. De werkzaamheden mogen pas hervat worden als de gewone dwergvleermuis uit het gebouw verdwenen is. In het logboek dient te worden vastgelegd hoe er wordt omgegaan met de aanwezige soort.

PROCEDURELE OVERWEGINGEN

Aanvraag

Op 22 augustus 2023 hebben wij van Laurentius een aanvraag voor een ontheffing ingevolge artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen.

De aanvraag is op 5 oktober 2023 aangevuld.

Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag en het activiteitenplan. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/204581.

Gedragscode

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) op grond van artikel 1.3 van de Wnb bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als dit aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

Voor de aspecten van de aanvraag waarvoor een ontheffing vanuit de Wnb is vereist hebben wij beoordeeld of de aanvraag volledig is en voldoende gegevens bevat. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een ontheffing is gevraagd.

Overige regelgeving

Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan gerelateerd aan soortenbescherming op grond van de Wnb en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken. Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving kan daarom aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen.

INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN

1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming

1.1 Beschermingsregimes

Op basis van de Wet natuurbescherming zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Artikelen 3.1, 3.2 en 3.4 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. Artikelen 3.3 en 3.4 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de ontheffing.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Artikelen 3.5 en 3.6 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. De artikelen 3.8 en 3.9 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een ontheffing.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Artikel 3.10 van de Wnb heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten en geeft de voorwaarden waaronder GS ontheffing kunnen verlenen.

Voor alle soorten geldt in alle gevallen de algemene zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb). Het gaat dan zowel om beschermd als onbeschermd dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een ontheffing is verleend. Hierin wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In artikel 5.4 van de Wnb zijn gronden opgenomen waarop een verleende ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd. De ontheffing kan in elk geval worden ingetrokken als blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

1.2 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben ten aanzien van soortbescherming aanvullende kaders vastgesteld. Deze zijn neergelegd in paragraaf 2.6.1 van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Voor bepaalde soorten en handelingen zijn vrijstellingen opgenomen.

2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

De aangevraagde activiteiten betreffen de renovatie van Wooncomplex 2000, uit te voeren aan de Ambachtenlaan 80-208 te Breda. De renovatiewerkzaamheden betreffen het vervangen van de kozijnen en de dakbedekking, isoleren van de spouwmuur en het aanpassen/vernieuwen van de gevels. Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten is opgenomen in de aanvraag.

2.2 Onderzoek soorten

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in de bij aanvraag gevoegde rapportages van het nader vleermuisonderzoek en het nader onderzoek massawinterverblijfplaatsen en in hoofdstuk 3.1 van het activiteitenplan.

Op 5 augustus 2019 heeft een veldbezoek ten behoeve van een quickscan naar beschermde soorten plaatsgevonden. Op 18 april 2023 heeft een actualisatie van het veldbezoek van de quickscan naar beschermde soorten plaatsgevonden. Het nader onderzoek naar zomer-, kraam- en paarverblijfplaatsen van vleermuizen heeft plaatsgevonden in 2020. Tevens is in augustus 2023 nog nader onderzoek naar massawinterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen uitgevoerd. Het aanvullend onderzoek is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2021 (Netwerk Groene Bureaus, 2021).

2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten

In het plangebied zijn 1 zomerverblijfplaats en 1 zomer- en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetroffen met beide één individu.

De aanvrager geeft aan dat door het uitvoeren van de activiteiten:

- 1 zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis; en
- 1 zomer- en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis;

worden beschadigd of vernield en vleermuizen worden verstoord.

Dit is een overtreding van de bepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb.

2.4 Alternatievenafweging

De verduurzamingswerkzaamheden zijn locatie gebonden, omdat het onderhoud aan de bestaande woningvoorraad betreft. Hierdoor kunnen de werkzaamheden niet op een andere locatie plaatsvinden.

Bij de onderhoudswerkzaamheden wordt de inrichting van het appartementencomplex niet veranderd. Een alternatieve inrichting gedurende en na de werkzaamheden is daarom niet aan de orde en tevens niet mogelijk gezien het locatie gebonden verduurzaming en onderhoud betreft van bestaande woningen.

Verduurzaming is een oplossing waarmee woningen met relatief weinig werkzaamheden en materiaal bewoon en verhuurbaar blijven. Door middel van onderhoudsmaatregelen kunnen de woningen voldoende worden opgeknapt en energetisch worden verbeterd, zodat zij zowel op het gebied van binnenshuisklimaat als ook op het gebied van energiebesparing voldoen aan de minimale eisen. Gezien de locatie van de verblijfplaatsen, bij het timmerwerk tussen twee ramen en tussen de bakstenen muur en de raamkozijnen, is het uitvoeren van de verduurzaming (met onder andere het vervangen van de kozijnen, het na isoleren van de spouw en het plaatsen van voorzetgevels) niet mogelijk zonder het

aantasten van de verblijfplaatsen. Een alternatief voor onderhoudsmaatregelen is om de woningen in hun huidige staat te handhaven. Op deze wijze wordt echter niet voldaan aan de gestelde energiebesparings-eisen die door de Rijksoverheid zijn opgelegd. En kan in een dergelijk scenario niet worden bijgedragen aan een vermindering in energieverbruik en een reductie in CO₂-uitstoot, wat niet in lijn is met het ondertekende Klimaatakkoord. Tevens kan niet worden gewaarborgd dat het klimaat in de woningen voldoet aan de minimale eisen op het gebied van tocht, kou, vocht en ontstaan van mogelijke gezondheidsrisico's zoals schimmel. De laatste optie is sloop en nieuwbouw, maar ook bij sloop gaan de verblijfplaatsen verloren.

In het plangebied geldt dat zomerverblijfplaatsen in combinatie met een paarverblijfplaats en mogelijk individuele winterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen aanwezig zijn. Met de planning van de werkzaamheden is rekening gehouden met de gewone dwergveermuis. Zo wordt er buiten de kwetsbare winterperiode van de gewone dwergvleermuis gewerkt.

Gezien het bovenstaande is ons gebleken dat er geen redelijke alternatieven mogelijk zijn, die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

2.5 Belang van de aanvraag

De ontheffing is gevraagd op grond van het belang 'in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, van de Wnb.

De verduurzamingswerkzaamheden van de woningen wordt als noodzakelijk gezien in relatie tot de veiligheid en gezondheid van de bewoners. De te verduurzamen woningen zijn gebouwd rond 1977 en voldoen niet meer aan de tegenwoordige eisen met betrekking tot de bouwvoorschriften op het gebied van binnenklimaat. De woningen hebben op dit moment energielabel E of F of G, en zouden middels de geplande verduurzaming en isolatiewerkzaamheden in energiebesparing stijgen naar voornamelijk energielabel A. Deze ontwikkeling is hier nodig in het kader van de afspraken die zijn gemaakt en de energiebesparings-eisen die het Rijk hierdoor heeft opgelegd om de klimaatdoelstellingen te behalen. Het tegengaan van klimaatverandering levert op zijn eigen manier ook weer een bijdrage aan de verbetering van de volksgezondheid. Gelijktijdig met het verduurzamingsproject worden diverse maatregelen uitgevoerd waardoor de kans op legionella kleiner wordt. Ook zullen er diverse maatregelen m.b.t. brandwerendheid uit worden gevoerd waardoor het gebouw weer voldoet aan huidige eisen.

Uit onderzoek van het RIVM blijkt dat vocht- en schimmelproblemen vooral voorkomen in woningen gebouwd voor 1992 (Ginkel et al., 2012, GGD-richtlijn medische milieukunde). De betreffende woningen op de onderzoekslocatie zijn gebouwd in de jaren 70' waardoor dergelijke vocht-, tocht- en schimmelproblemen aan de orde kunnen zijn in de woningen. Een gebrekkig binnenklimaat van de woningen kan resulteren in klachten in de vorm van koude, tocht, vocht en schimmel, met de bijbehorende veiligheids- en gezondheidsrisico's. Er is reeds schimmelvorming aanwezig in de woningen. Er bestaat een verband tussen de aanwezigheid van vocht en schimmel in een woning en een verhoogd voorkomen van symptomen zoals astma, bronchitis, chronische verkoudheid en reumatische aandoeningen (bron: <https://www.milieucentraal.nl/energie-besparen/ventilatie/woningventileren/>). Volgens onderzoek van het RIVM in 2015, zijn er aanwijzingen voor samenhang tussen vocht in een woning en astma, klachten van luchtwegen, hoesten, piepende ademhaling, benauwdheid en infecties aan de luchtwegen bij kinderen (RIVM, 2015, Vragen en antwoorden Vocht en Schimmels in woningen). Naast dat de gezondheid en welzijn van burgers prioriteit heeft, is een gebrekkig binnenklimaat niet in lijn met de Nationale aanpak Milieu en Gezondheid van de overheid.

Het is redelijkerwijs te verwachten dat wanneer de verduurzaming van deze woningen uitgevoerd wordt dat hiermee de isolatiewaarde omhoog zal gaan en het risico op klachten die een invloed hebben op de volksgezondheid vermindert. Middels deze veranderingen levert de initiatiefnemer een bijdrage aan de verbetering van de volksgezondheid, waarbij de woningen bewoonbaar blijven. Door het vervangen dan wel aanbrengen van isolatie zullen de woningen beter afgesloten worden van vocht- en tocht en zal een constante warme temperatuur gewaarborgd blijven. Isolatie zorgt voor een goede warmteregulatie waardoor gerichter gelucht kan worden in plaats van continu uitstroom. Hierdoor zal tocht, vocht en kou minder de woningen binnen kunnen komen wat gezondheidsklachten zoals longproblemen en schimmelvorming zal verminderen.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het belang voldoende onderbouwd is om de ontheffing te kunnen verlenen.

2.6 Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding

In het activiteitenplan (hoofdstuk 5 en 6) en de aanvullende gegevens van 5 oktober 2023 is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk te voorkomen. In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen:

Tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen

- Als tijdelijk alternatief voor twee aangetroffen verblijfplaatsen zijn er 12 vleermuiskasten opgehangen. De kasten zijn van type VMT1, van Unitura en zijn binnen een straal van 100 à 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaatsen en buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden geplaatst.
- 8 kasten zijn geplaatst in april 2022 en in augustus 2023 zijn er nogmaals 4 kasten geplaatst. De gewenningsperiode van de kasten is daardoor reeds doorlopen.
- De tijdelijke kasten zijn opgehangen volgens de gesteld eisen uit het kennisdocument van de Gewone dwergvleermuis (BIJ, 2017).
- De tijdelijke verblijfplaatsen zullen in het actieve seizoen (april t/m oktober), nadat de gewenningsperiode van de permanente voorzieningen is doorlopen en na inspectie door een bevoegd ecooloog worden verwijderd.
- Wanneer de kasten na inspectie in gebruik zijn, worden deze ongeschikt gemaakt, waarna ze vervolgens na vijf dagen en na een laatste controle, bij afwezigheid van vleermuizen, kunnen worden verwijderd.

Ongeschikt maken

- Voorafgaand aan de werkzaamheden worden alle spleten en kieren waar vleermuizen in kunnen vliegen ongeschikt gemaakt, zo dat vleermuizen die uit de verblijfplaatsen vliegen niet opnieuw elders in de gevel in kunnen vliegen. Het betreft hier ruimtes onder de dakgoten, raamkozijnen, betimmering, open stootvoegen en alle andere ruimtes waar vleermuizen achter kunnen verblijven.
- Het ongeschikt maken zal zorgvuldig gebeuren, conform de richtlijnen opgenomen in een ecologisch werkprotocol en onder begeleiding van een ter zake kundige ecooloog.
- Voor het ongeschikt maken worden schuimrubber en exclusion flaps toegepast.
- Het ongeschikt maken gebeurt conform een vooraf opgesteld ecologisch werkprotocol. In het ecologisch werkprotocol wordt middels specifieke maatregelen beschreven hoe zorgvuldig gewerkt dient te worden tijdens de verduurzamingswerkzaamheden.
- Het ongeschikt maken wordt uitgevoerd in het actieve seizoen, tussen 1 april en 15 mei 2024, buiten de meest kwetsbare periode.
- Het ongeschikt maken wordt minimaal vijf dagen voor de controleronde uitgevoerd.
- Vijf dagen na afloop van het ongeschikt maken wordt een controleronde uitgevoerd om vast te stellen dat vleermuizen het gebouw hebben verlaten. Tijdens de controleronde wordt met

behulp van batdetectors tijdens het invlieg-moment gecontroleerd of er bij de bekende verblijfplaatsen en in de directe omgeving daarvan invliegende vleermuizen aanwezig zijn. Indien er geen invliegende vleermuizen worden aangetroffen mag ervan uitgegaan worden dat er geen vleermuizen meer gebruik maken van de bebouwing. Indien noodzakelijk worden door de ecologisch deskundige, op basis van de controleronde, aanvullende maatregelen genomen.

- De verblijfplaatsen zullen tot het eind van de versturende werkzaamheden ongeschikt blijven.

Permanente alternatieve verblijfplaatsen

- Als permanent alternatief voor de twee aangetroffen verblijfplaatsen worden op 12 verschillende locaties 6 geschakelde kasten in de bebouwing ingebouwd.
- De helft van de voorzieningen wordt gerealiseerd door zes enkellaagse kasten twee hoog en drie breed te schakelen.
- De helft van de voorzieningen wordt gerealiseerd door zes enkellaagse kasten twee hoog en drie diep te schakelen (hierdoor ontstaat er een meerlaagse voorziening).
- De permanente vleermuiskasten die hiervoor toegepast worden zijn van het type VMPPM1u van Unitura, of vergelijkbaar.
- De permanente voorzieningen zullen in verschillende gevels (met verschillende oriëntaties) en op verschillende hoogtes (op minimaal 3 meter) worden ingebouwd en worden zo dicht mogelijk bij de originele verblijfplaatsen gerealiseerd.
- Het inbouwen van de kasten vindt plaats onder ecologische begeleiding van een ter zake kundige ecooloog.
- De foto's en exacte locaties van de inbouwkasten worden in het logboek opgenomen en later aan het bevoegd gezag verstrekt onder vermelding van het zaaknummer.

De locaties van de voorzieningen zijn weergegeven in bijlage 2.

De helft van de permanente voorzieningen worden 22 cm breed en zijn daarmee smaller dan de minimale breedte van 50 cm, welke in het Kennisdocument van de gewone dwergvleermuis benoemd staat (BIJ12, 2017). De kasten die worden toegepast zullen twee hoog en drie diep geschakeld worden, waardoor de minimale hoogte van 80 cm wel wordt behaald. Met name de hoogte van de kast is belangrijk voor de diversiteit aan temperatuurgradiënten in de kast. De voorzieningen die worden gecreëerd worden drielaags en dienen ter compensatie voor een zomer- en paarverblijf voor een enkel individu. Tevens voldoet de andere helft, van de voorzieningen (6) die gerealiseerd worden wel aan de eisen voor de minimale breedte, benoemd in het Kennisdocument. De voorzieningen worden tevens over alle windrichtingen van de bebouwing verdeeld. Daardoor wordt er een diversiteit aan voorzieningen gerealiseerd. Vanwege bovenstaande argumenten kan er akkoord worden gegaan met de afwijking van het Kennisdocument.

De voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Wij nemen in aanvulling op deze maatregelen extra voorschriften op. Het betreft de volgende aanvullende mitigerende maatregelen:

Ongeschikt maken

- Wanneer een opening direct permanent wordt afgesloten, dient gecontroleerd te worden dat vleermuizen via een exclusion voorziening de verblijfplaats kunnen verlaten. Wanneer dit niet zeker is, dient de opening te worden afgesloten middels een exclusion voorziening. In het ecologisch werkprotocol moet worden vastgelegd op welke wijze gecontroleerd wordt of een verblijfplaats ook via een andere uitvliegopening te verlaten is. Dit voorschrift wordt opgenomen om te borgen dat de vleermuizen hun verblijfplaats altijd kunnen verlaten via een exclusion voorziening nadat de verblijfplaatsen ontoegankelijk zijn gemaakt.

- Op het moment van ongeschikt maken en de 3 daaropvolgende nachten moeten de weersomstandigheden tijdens de eerste 2 uur na zonsondergang overeenkomen met de eisen die het vleermuisprotocol stelt voor de weersomstandigheden tijdens het onderzoek doen naar zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Dit voorschrift wordt opgenomen om te borgen dat de vleermuizen daadwerkelijk zullen uitvliegen na het ongeschikt maken en om te borgen dat ze onder gunstige weersomstandigheden een andere verblijfplaats kunnen zoeken.
- De controleronde dient plaats te vinden conform de eisen die het dan geldende vleermuisprotocol stelt aan het onderzoek naar zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Concreet gaat het om de start- en eindtijd, onderzoeksperiode, minimale temperatuur en maximale windkracht. Tijdens de gehele controleronde moet het droog zijn. Dit voorschrift wordt opgenomen om te voorkomen dat het gebouw onterecht vleermuisvrij wordt verklaard en dat er nog vleermuizen aanwezig zijn in het plangebied ten tijde van de werkzaamheden.

Algemeen

- Indien tijdens de werkzaamheden (niet zijnde ongeschikt maken) toch gewone dwergvleermuizen worden aangetroffen, dient het werk direct stopgezet te worden. Vervolgens dient de ecoloog geraadpleegd te worden om een plan op te stellen hoe hiermee wordt omgegaan. De werkzaamheden mogen pas hervat worden als de gewone dwergvleermuis uit het gebouw verdwenen is. In het logboek dient te worden vastgelegd hoe er wordt omgegaan met de aanwezige soort. Dit voorschrift wordt opgenomen om onnodige verstoring en het doden/verwonden van gewone dwergvleermuizen te voorkomen.

Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis niet in het geding door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden.

3. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij gevraagde ontheffing. De ontheffing wordt slechts voor de in het besluit genoemde soorten en beschreven activiteiten verleend. Deze ontheffing geldt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.

Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden.

BIJLAGE 1. OVERZICHTSTEKENING VAN DE PLANLOCATIE

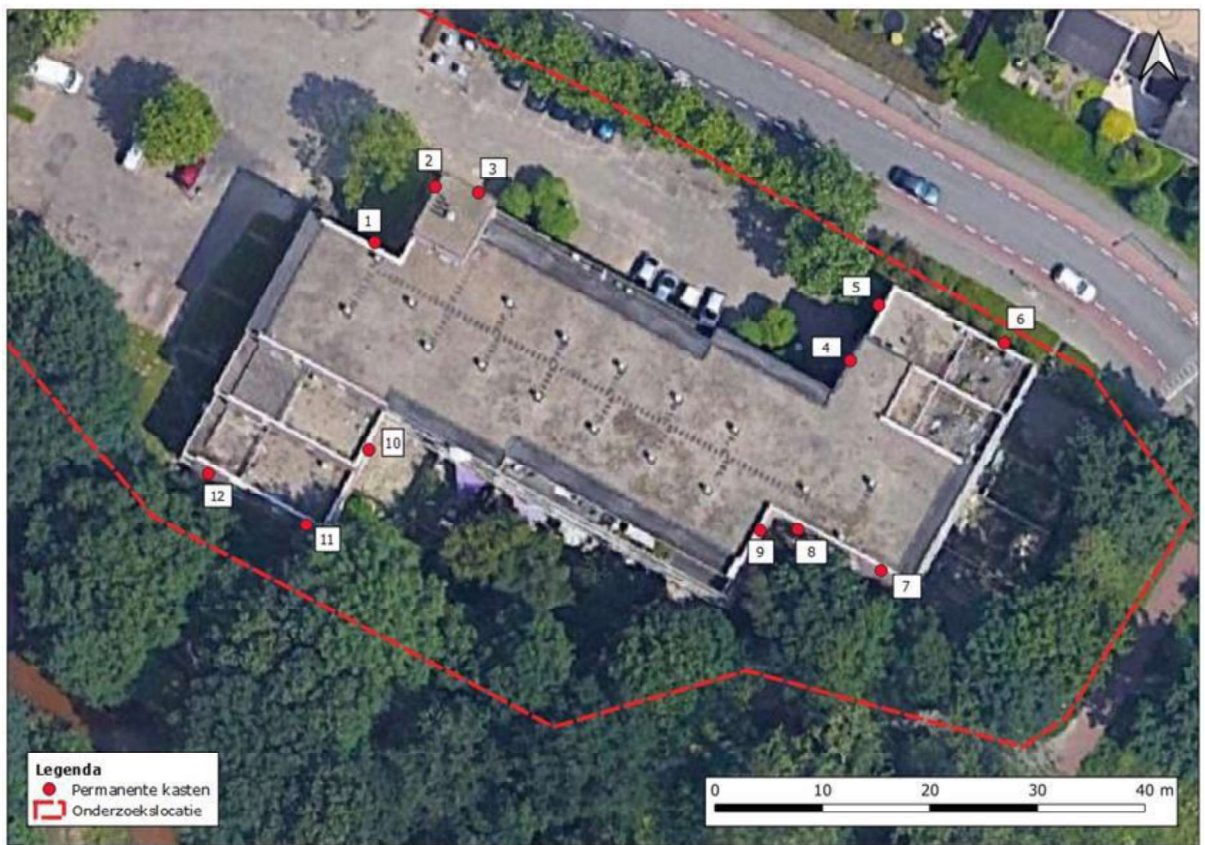


Figuur 1. Locatie wooncomplex 2000 aan de Ambachtenlaan 80-208. De activiteiten vinden plaats binnen het rood omlijnende gebied.

BIJLAGE 2. LOCATIE VAN DE MITIGERENDE MAATREGELEN



Figuur 2. Locatie van de tijdelijke voorzieningen.



Figuur 3. Voorgenomen locaties van de permanente voorzieningen.

BIJLAGE 3. MELDINGSFORMULIER START HANDELINGEN BESCHERMDE SOORTEN

Meldingsformulier start handelingen ten aanzien van beschermde soorten
 Ontheffing Wet natuurbescherming, onderdeel beschermde soorten

Gegevens

Aanvraagnummer Z/204581
 Naam initiatief Renovatie van Wooncomplex 2000
 Ontheffingsperiode Voor de periode van 1 april 2024 tot en met 31 mei 2026
 Ontheffinghouder Laurentius
 Naam aanvrager
 Adres
 PC-Woonplaats

Gegevens**werkzaamheden:**

Contactpersoon uitvoering
 werkzaamheden
 Telefoonnummer (vast)
 Telefoonnummer (mobiel)
 Ecoloog betrokken bij
 uitvoering
 Locatie(s) werkzaamheden

Datum gereedkomen
 compensatiemaatregelen

Datum start
 werkzaamheden

Overzicht planning
 werkzaamheden

Dit formulier dient zodra de aanvang van de handelingen met betrekking tot beschermde soorten bekend is, doch uiterlijk 2 weken van tevoren, te worden ingediend.

Retouradres

Omgevingsdienst Brabant Noord
 Email: info@odbn.nl

KENNISGEVING WET NATUURBESCHERMING, Laurentius, Ambachtenlaan 80-208, 4813 HM te Breda, Z/204581

Beschikking

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant maken bekend dat zij op 20 november 2023 een ontheffing ingevolge artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming hebben **verleend** (kenmerk: Z/20458-365443) aan Laurentius, Loevesteinstraat 20, 4834 ED te Breda voor de renovatie van Wooncomplex 2000, uit te voeren aan de Ambachtenlaan 80-208, 4813 HM te Breda. De ontheffing is geldig voor de periode van 1 april 2024 tot en met 31 mei 2026.

De aanvraag, het besluit en de bijbehorende stukken liggen vanaf 22 november 2023 tot en met 2 januari 2024 6 weken **ter inzage** bij de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), telefoonnummer (088) 743 00 00. Het besluit is digitaal op te vragen via e-mail info@odbn.nl of te vinden op de website <https://zoek.officielebekendmakingen.nl> onder 'officiële bekendmakingen'.

Bezwaar

Is dit besluit aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u een bezwaarschrift indienen. Is het besluit niet rechtstreeks aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u alleen een bezwaarschrift indienen als het besluit directe gevolgen voor u heeft. Verstuur uw bezwaarschrift binnen 6 weken na de verzenddatum van het besluit.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.
- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:
Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

Kunt u ons ook uw telefoonnummer en e-mailadres geven? Zo kunnen wij samen met u de beste aanpak van de behandeling van uw bezwaar bespreken.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een

bezwaarschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen om een voorlopige voorziening (griffierecht).

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor: rechtspraak.nl/bestuursrecht.

Aan deze procedure is het kenmerk Z/204581 gekoppeld. Wij verzoeken u bij correspondentie dit kenmerk te vermelden.

's-Hertogenbosch, november 2023